

Nyholmen Skanse.

Under Napoleonskrigene (1807 – 14) hadde Hundholmen et viktig kornmagasin. Kornet skulle sikre forsyninger i området, og allerede det første krigsåret kom det russisk korn i stort omfang. Det meste av kornet ble sendt sørover med skip derfra. Engelske raid mot norskekysten førte til usikkerhet om stabile kornleveranser både fra Bergen og Russland. Det ble derfor bygd nær 100 provisoriske kystfort på norskekysten under sjøkrigen mot England i 1807-14. Ett av disse var Nyholmen skanse.

Allerede i 1808 sørget faktor Geelmuyden på Hundholmen, som også var sjef for kystvernet i Salten fogderi og Bodø fjerding, for at det ble oppført to små kanonbatterier til forsvar av handelsstedet. Men snart kom det åtte åttepunds jernkanoner fra arsenalet i Trondhjem, og fra sommeren 1809 kom det også militære mannskaper derfra. De militære overtok forsvaret av Hundholmen, ledet av sekondløytnant Wittrup. I 1810 ble ingeniørkaptein Christian Fredrik Friis sendt nordover for å sette i gang byggearbeidene på Nyholmen. Amtmannen i Nordland og fabrikkens bestyrer innkalte 150 arbeidsdyktige menn. Mange av dem var ungarer som hadde sneket seg unna barnebidrag! Arbeidet gikk unna og allerede i august samme året sto Skandsen ferdig. Fra toppen av Nyholmen kunne kanonene kontrollere både handelsstedet og alle innløp i havna. Men britiske krigsskip visste seg ikke i farvannet rundt Hundholmen, og fortet kom aldri i kamp.

Du kan se fortet dersom du står på kaikanten i sentrum. Fortet på Nyholmen er i dag det eneste som i restaurert stand fremstår i noenlunde opprinnelig drakt med voller, murer og kanoner.